

БУДЯК (ПОКОС) Юрій Якович
(1879-1943)

поет, прозаїк, журналіст,
громадський діяч

Народився в с. Красногірка Костянтиноградського повіту Полтавської губернії. Молодим офіцером російської армії добровольцем брав участь в англо-бурзькій війні 1899-1901 рр. на боці бурів. Врятував життя від розтерзання бурами полоненого молодого англійського військового журналіста Уїнстона Черчілля. Пізніше сам потрапив у полон до англійців і разом з У. Черчіллем поїхав до Великобританії, де навчався (за рахунок батьків Черчілля) в одному з англійських університетів, зробив подорож до Сполучених Штатів Америки.

Повернувшись на батьківщину, Юрій Якович перейшов на цивільну службу і займався літературною діяльністю.

Уперше надрукувався у херсонському альманасі „Перша ластівка” (1905). Приїздив у Херсон, спілкувався з [Миколою Чернявським](#).

В 1917 році працював в апараті Центральної Ради Української Народної Республіки. Будяк був заступником голови Білоцерківського товариства „Просвіти.” Активно пропагував творчість Т.Г.Шевченка.

Після 1917 року Ю. Я. Будяк оселився в Києві, тривалий час працював учителем української мови. Належав до літературної організації "Плуг". Писав вірші й оповідання для дітей.

Працюючи педагогом, написав історичні поеми: "Невольниця-українка" і "Пан Базалей", "Записки вчителя". Він автор ряду повістей, п'єс, оповідань, в яких відобразив життя України. В 1935 році письменника заарештували. Відбувши покарання, в 1940 р. повернувся до Києва, продовжив учительську працю.

Помер Юрій Якович 23 вересня 1943 року в Києві.
Реабілітований 1958 р.

Твори

1. Шкодливий цап : вірші / худож. Н.Сердюкова. - К. : Веселка, 1993. - 16 с. : ілюстр.

Довідкові видання

2. Довгалюк, П. М. Будяк Юрій Якович // Українська радянська енциклопедія. – 2-е вид. – Т. 2. – Київ, 1977. – С. 61.

3. Крижанівський, С. А. Будяк Юрій Якович // Енциклопедія сучасної України. – Т. 3. – К., 2004. – С. 547.

4. Будяк Юрій Якович // Український радянський енциклопедичний словник / редкол. А. В. Кудрицький (відп. ред.) та ін. – 2-ге вид. - Т.1. – К.: Голов. ред. УРЕ, 1986. – С.226.

5. Будяк (справж. прізви. Покос) Юрій Якович // Українська літературна енциклопедія: в 5 т. – Т.1. – К., 1990.– С.243.

6. Будяк (дійсне прізвище Покос) Юрій // Енциклопедія українознавства. Т.1 : А-Г / голов. ред. В. Кубійович. – К.: Глобус, 1995. – С. 185.

7. Каляка, М. М. Будяк Юрій Якович // Літературна лоція Херсонщини : (XVII – початок XXI ст.) : (довідник) : у 2 т. Т 1 : А-Муш / Микола Каляка; заг. ред. Вік-Кошовий. – К. : Вид. центр «Просвіта», 2009. – С. 53.

Бібліографічні видання

8. Юрій Будяк // Письменники Радянської України. 1917-1987 : біобібліогр. довід. / авт.-упоряд. В.К. Коваль, В.П. Павловська. – К.: Радянський письм., 1988. – С.92.